

NOBEL IN DE NATUUR

BOSVILLA HAAGWIJK VOORSCHOTEN

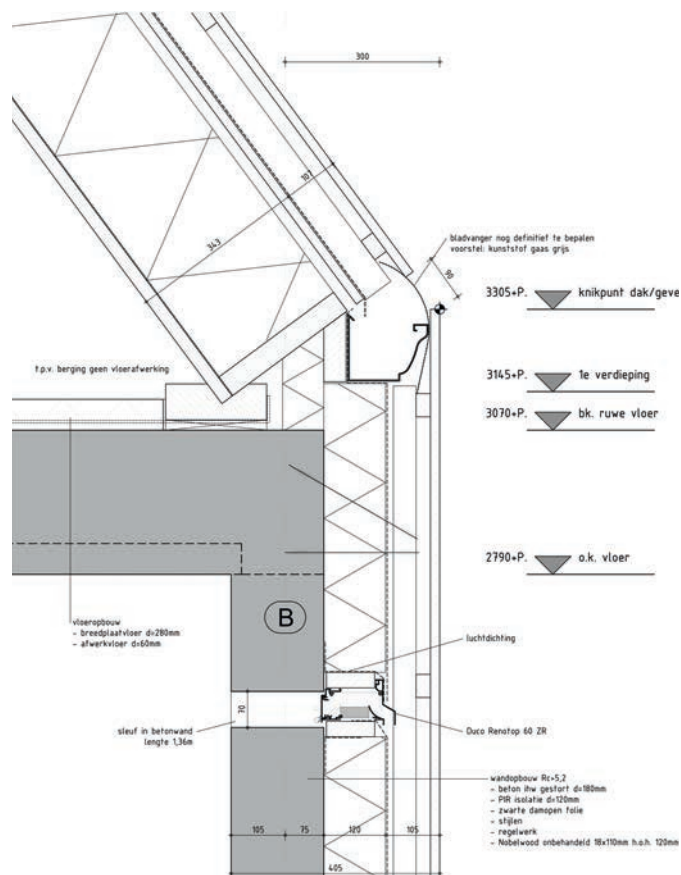
FOTO'S: MARTIJN HEIL/DE ARCHITECTUURGUIDE

Twee contrasterende houtsoorten maken deze moderne schuurwoning weldadig. Binnen straalt de warme houtkleur van eiken meubelementen. Buiten heeft het huis een wonderschone schil van zilvergrijs NobelWood. Veel raffinement schuilt in de details: subtiele luifels aan weerszij, een subliem verborgen rookkanaal, een majesteitelijk kattenluikje.

Het echte hart: een langgerekte woonkeuken, direct achter de hal, waar je het bos ten volle ervaart.

Daglicht dendert in de hal binnen via een brede glasstrook in het dak, dwars door een deels glazen verdiepingsvloer.

Detail gevel-dak-zoldervloer.

Bouwen is leuk!’ opent de infopagina van het jonge bureau architect eigen huis, uitsluitend gericht op particuliere opdrachtgevers die ‘hun droomhuis’ willen bouwen. De vrolijke bravoure is geen loze kreet. Dat bewijst een bosvilla in Voorschoten, gebouwd op Landgoed Duivenvoorde waar een kleine woonbuurt van acht villa’s en een appartementengebouw wordt gerealiseerd. Het droomhuis staat in een hoek van dat buurtje, pal tegen het bos. Die speciale locatie sprak de opdrachtgevers aan, ook wilden ze best een schuurwoning, zoals in het beeldkwaliteitsplan voor deze unieke kavel werd gesuggereerd. De bosvilla is nu af, de bewoners zijn zeer tevreden: een woning die tussen de bomen past en waar je het bos beleeft. Maar wat hun huis nog sterker kenmerkt, is het onmiskenbare plezier waarmee het is ontworpen en gemaakt, met sprankelende vondsten.

Subtiele variaties Architect Tijmen Versluis geeft een rondleiding. ‘Uitgangspunt was: het simpel houden, minimalistisch maar niet koud.’ Dat bracht een uiterst overzichtelijke indeling en consequent materiaalgebruik, waarbij alle houttoepassing is gebaseerd op lange levensduur bij minimaal onderhoud. Maar van daaruit ontpopten zich vele subtiele variaties: invullingen en details die de hoofdlijnen ondersteunen en toch allemaal net anders zijn. Op het eerste gezicht heeft het huis de oervorm van een schuur: een rechthoekig blok met in de lengterichting een zadeldak. Net als bij de meeste schuren ligt de hoofdentree (hier de voordeur) ongeveer midden in een lange kant.

Abstracter Tegelijk is alles anders dan een schuur, vooral abstracter. Zo heeft het hele huis een houten schil over het dak én alle dichte gevelvlakken. Die wordt aan beide uiteinden zelfs nog voortgezet langs de terrassen. De schil is uitgevoerd als open verticale gevelbekleding. Simpel houden ging hier ver: alle delen zijn even breed (110 x 18 mm, hart op hart 120 mm). Bij de muren omspannen ze de hele lengte, bij de dakhelling was vallende lengte onontbeerlijk. Alleen voor beide uiteinden is een subtiele variant bedacht. Hier zijn de planken iets smaller: 85 x 18 mm. Doordat de hart-op-hartafstand hetzelfde blijft, zijn er dus bredere tussennaden (35 i.p.v. 10 mm). De schil is hier semitransparant, wat ook past bij hun functie: het omheinen van een terras.

NobelWood Versluis behoort (nog) niet tot de aan houtarchitectuur verknochte architecten. Maar omdat hout bij deze opdracht paste, verdiepte hij zich grondig in de mogelijkheden. Hij kwam uit op NobelWood van Foreco Dalfsen. Het betreft radiata pine dat via ingenieuze biomodificatie is omgevormd tot een product dat zich met

tropisch hardhout kan meten. Daartoe is het naaldhout geïmpregneerd met biopolymeren (een afvalproduct van suikerriet), waarbij het 25% aan gewicht wint. NobelWood valt in duurzaamheidsklasse 1, is oersterk en zeer vormvast. Voor de bosvilla is, aldus KlaasJan Swager van Foreco, speciaal foutvrij radiata pine gekozen, waardoor dit NobelWood nog eens extra mooi en egaal vergrijst. En het is opvallend glad, want het was al bezaagd voordat het werd verduurzaamd, maar het is later als eindproduct ook nog eens geschaafd. ‘Het heeft wel wat van teak, nu.’

Ongevoelig voor rot Versluis beziet het met voldoening. Met ijzeren consequentie koos hij dit NobelWood voor alle houttoepassingen buiten, zelfs voor de plankenvloer van de veranda, de achterconstructie van de open gevel en de tuintafel. Wat zeer bevalt is de gelijkmatige vergrijzing die al is ingezet, ook bij de luifels en overstekken. Maar eveneens de mate van duurzaamheid woog voor de architect zwaar. Hij heeft het gevelhout niet laten afschuinen, zelfs niet bij de luifels waar de schuine daklaten nu afwateren op de bovenkanten van de staande delen. Dat kan geen kwaad, verzekert Versluis. ‘NobelWood is zodanig verduurzaamd, dat de celstructuur is veranderd. Het is ongevoelig voor rot en dat geldt ook voor de kopse kanten. Een schuine kant zou vocht sneller kunnen afvoeren, maar we hebben het hier versimpeld.’

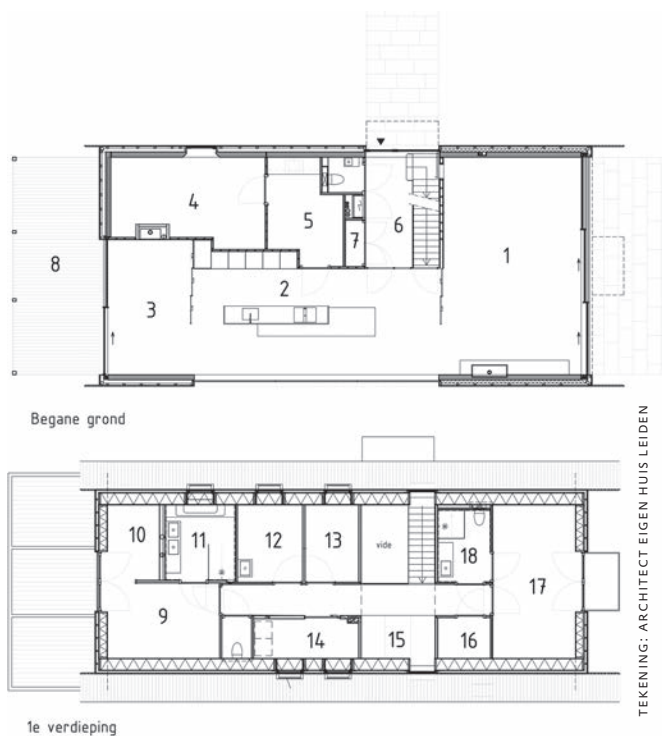
‘HET SIMPEL HOUDEN, MINIMALISTISCH MAAR NIET KOUD’

Zilvergrijs vlak Een wandeling rond het huis bewijst zijn gelijk. Alle latten staan strak in het gelid, zowel op de dakvlakken als in de wanden. De bevestiging is vlekkeloos. Bij de dichte wand- en dakdelen gebeurde dit met nagels, terwijl bij de luifels het hout is voorgeboord en met licht verdiepte schroeven is bevestigd aan holle stalen strippen. De woning oogt aldus als een sculptuur, temeer daar geen uitsteeksel is getolereerd. De dakgoot is verholen aangebracht, en alle installaties komen uit in sparingen achter het hout. Voor de schoorsteen is een mooie oplossing ontworpen. Het huis heeft gaskachels, dus gas- en rookafvoer waren via het dak nodig. Dit geschiedt nu via een kanaal dat in het dakvlak is te herkennen als een zilvergrijs vlak van geperforeerde roestvaststalen planken. Deze hebben exact de breedte van de daklatten, maar alle rook gaat er doorheen.

Sculpturale opzet Zelfs zonnepanelen zijn geweerde van het dak; de opdrachtgevers wilden ze wel, voldoende

Zonnepanelen zijn ge-weerd van het dak. Als variant flankeren er nu 28 de oprijlaan.

Plattegrond begane grond/1ste verdieping.

Legenda.

1. Woonkamer	10. Inloopkast
2. Woonkeuken	11. Badkamer
3. Dinerruimte	12. Logeerkamer
4. Berging	13. Werkkamer
5. Bijkeuken	14. Wasruimte
6. Entree	15. Glazen vloer
7. Garderobe	16. Berging
8. Veranda	17. Slaapkamer
9. Slaapkamer	18. Badkamer

Met ijzeren consequentie koos de architect NobelWood voor alle houttoepassingen buiten.

om het hele huishouden van stroom te voorzien. Als variant flankeren er nu 28 de oprijlaan. Ook de ramen en deuren versterken de sculpturale opzet; de kozijnen vallen zoveel mogelijk weg achter het hout (op de kiepramen na). Een hoogstandje is de glazen bergingsdeur, zorgvuldig verstopt achter het NobelWood; zelfs het scharnier valt binnen het gevelvlak (tussen twee diep afgeschuinde planken in, waardoor de deur mooi open kan). Er is één uitzondering: een speciaal ontworpen kattenluikje (beter: een kattentunnel, vanwege de dikke, geïsoleerde muur). De omlijsting ervan steekt pront naar buiten, maar dit gebeurt dan ook aan de achterzijde van het huis, pal tegen de bosrand.

Panoramisch raam Binnen biedt het huis een heel andere sensatie. Onder de ingetogen, zilvergrijze buitenschil gaat een vrolijke, lichte woning schuil. 'Alles is ontworpen vanuit de ervaring die het biedt.' Belangrijkste doel: contact met de omgeving. Het bos moest overal aanwezig zijn, en anders wel het daglicht. Dit ervaar je al bij binnenkomst in de royale hal. Daglicht dendert hier binnen via een brede glasstrook in het dak, dwars door een deels glazen verdiepingsvloer. In deze hal is een (stalen) trap naar boven, hier ook zijn kasten, maar vooral is dit het voorportaal van het echte hart: een langgerekte woonkeuken, direct achter de hal, waar je het bos ten volle ervaart. Een panoramisch raam (breed en hoog 8,30 x 2,40 m) toont overdonderend de dichtbegroeide bosrand, op krap twee meter afstand.

Eigen sfeer Dergelijke ervaringen biedt deze bosvilla overal. Elk uitzicht heeft een eigen sfeer. Links van de keuken is een zitkamer, met glaspui op het westen. Deze ruimte grenst aan een overdekt terras plus weidse tuin; hiervandaan ook kun je buurpanden zien. Rechts van de keuken is de eetkamer, eveneens met op kop een glazen pui. Je kijkt naar het oosten, het mooiste stukje van het landgoed, met landerijen waar vaak herten lopen. Dit overzichtelijke interieur kent net als de buitenkant verrassende onderdelen. Zoals het verticale binnenraam tussen hal en zitvertrek; steelse blikken zijn er mogelijk naar beide kanten. Uitsteeksels zijn ook hierbinnen effectief ge-

weerd: een ventilatierooster oogt als een omlijst strookje muur. En ronduit meesterlijk zijn de verschuifbare aluminium schermen die de keuken van de kamers scheiden. Uitgeschoven ervaar je zitkamer, keuken en eetkamer als drie afzonderlijke vertrekken. Weggeschoven vormen ze één weldadig groots geheel. Ook op de etage is contact met de omgeving uitgebuit. Hier zijn op de woninguiteinden twee ruime slaapkamers met als plafondhoogte de open kap en 3 m hoge ramen.

Kletsnat serviesgoed Binnen is veel minder hout dan buiten. Het vele glas en grijswit gestuukte wanden domineren. Dat hout toch toonaangevend is, komt doordat ook hier stevast één houtsoort is toegepast: Slavisch eiken. Alle deuren zijn ervan gemaakt, eveneens alle vaste, door de architect ontworpen meubelelementen als haardkast en keukenmeubel. Hetzelfde eiken is in de hal prominent aanwezig als robuuste trapleuning met hek. Er was wel een probleem: de verschillende onderdelen kwamen van diverse leveranciers en verschillen nogal in kwaliteit. De meubelstukken zijn van massief eiken of eikentriplex, de deuren hebben eikenfineer. De precieze kleur, vlam en nerfrichting wijken dan ook nogal af. Dit is ondervangen door al het eiken exact gelijk te behandelen met het jonge product Rubio Monocoat. Dat gaat op moleculair niveau een verbinding aan met het hout dat het verduurzaamt. Het bevat water noch oplosmiddel en is na aanbrengen onzichtbaar. Alle eiken oogt nu onbehandeld, toch kun je er probleemloos kletsnat serviesgoed op zetten. En daarmee is dit hout meteen een volwaardige tegenhanger van het NobelWood buiten. •

HILDE DE HAAN

CO₂-VOETAFDruk

In het project is onder andere 7,5 m³ NobelWood (radiata pine) toegepast. Dit betekent een CO₂-vastlegging van **4.979 kg**. Het compenseert de uitlaatgassen van een middenklassenauto over **33.193 km** of het jaarlijkse elektragebruik van **5,5 huishoudens**.

Locatie: Haagwijk 1, Voorschoten **Ontwerp:** architect eigen huis Leiden (architecteigenhuis.nl) **Aannemer:** WBM, Wassenaarse Bouwmaatschappij Wassenaar (wassenaarsebouwmaatschappij.com) **Constructeur:** 4Construct Leiderdorp (4construct.nl) **NobelWood:** Foreco Dalfsen (foreco.nl) **Interieurbouwer (kasten, keuken):** MAAT-meubelmakers IJlst (maatmeubelmakers.nl) **Tuinontwerp:** Bart Hoes -Ontwerpburo voor tuin en landschap Vogelenzang (barthoes.nl) **Bouwperiode:** Oktober 2015 - juni 2016 **Oppervlak:** 290 m² **Bouwkosten:** N.B.